

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

**NACRT PRIJEDLOGA UREDBE
O SKUPNOM IZUZEĆU SPORAZUMA O OSIGURANJU**

Zagreb, 19. svibnja 2011.

Na temelju članka 10. stavka 2. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 79/2009), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2011. godine donijela

U R E D B U

o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Uredbe

Članak 1.

Ovom Uredbom određuju se uvjeti koje sporazumi o osiguranju moraju ispunjavati, te ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati kako bi se mogli skupno izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Zakon).

Značenje pojmova

Članak 2.

U smislu ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

a) *sporazum* je ugovor, pojedina odredba ugovora, usmeni ili pisani dogovori među poduzetnicima te usklađena praksa koja je posljedica takvih dogovora, odluke poduzetnika ili udruženja poduzetnika, opći uvjeti poslovanja i drugi akti poduzetnika koji jesu ili mogu biti sastavni dio ugovora i slično neovisno o tome jesu li takvi sporazumi sklopljeni između dva ili više neovisnih poduzetnika koji djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije (horizontalni sporazumi) ili između dva ili više neovisnih poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije (vertikalni sporazumi);

b) *proizvodi* su usluge osiguranja

c) poduzetnik je osoba iz članka 3. Zakona;

d) poduzetnik pod kontrolom drugog poduzetnika ili povezani poduzetnici koji se smatraju jednim gospodarskim subjektom su poduzetnici iz članka 4. Zakona;

e) *mjerodavno tržište* određuje se kao tržište određene usluge koja je predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području, u smislu članka 7. stavka 1. Zakona i odredaba Uredbe o načinu i kriterijima utvrđivanja mjerodavnog tržišta.

(f) Agencija je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Sporazumi na koje se primjenjuje skupno izuzeće

Članak 3.

(1) Skupno izuzeće iz članka 10. Zakona primjenjuje se na sporazume o osiguranju sklopljene između dva ili više neovisnih poduzetnika u sektoru osiguranja, a kojima se uređuje:

a) zajednička izrada i prikupljanje te distribucija podataka potrebnih u svrhu izračuna prosječnih troškova pokriva određenog rizika u prošlosti (u daljnjem tekstu: zbirni podaci) te zajednička izrada tablica smrtnosti te tablica koje prikazuju učestalost bolesti, nesreća i invaliditeta u svezi osiguranja koje uključuje element kapitalizacije (u daljnjem tekstu: tablice);

b) zajedničko provođenje studija o vjerojatnom učinku vanjskih okolnosti na koje poduzetnici sudionici sporazuma ne mogu utjecati, na učestalost ili razmjer budućih zahtjeva za naknadu štete za određeni rizik ili kategoriju rizika ili na profitabilnost različitih vrsta ulaganja (u daljnjem tekstu: studije), kao i na distribuciju rezultata takvih studija.

(2) Pod sudionicima sporazuma o osiguranju smatraju se poduzetnici iz stavka 1. ovoga članka te njihovi povezani poduzetnici.

Sporazumi na koje se ne primjenjuje skupno izuzeće

Članak 4.

Temeljem ove Uredbe ne mogu biti izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. Zakona:

- a) sporazumi o osiguranju koji nisu usklađeni s ovom Uredbom,
- b) sporazumi o osiguranju na koje se isključivo primjenjuju drugi propisi o skupnom izuzeću iz članka 10. stavka 2. Zakona.

II. UVJETI KOJE SPORAZUM MORA SADRŽAVATI I OSTALI UVJETI KOJI SE MORAJU ISPUNITI

Zbirni podaci, tablice i studije

Članak 5.

(1) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. stavka 1. točke a) ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom da zbirni podaci i/ili tablice:

a) utemeljeni su na prikupljenim podacima koji su raspoređeni na broj godina rizika koje su utvrđene na način da čine određeno promatrano razdoblje, i kojii odnose se na istovjetne ili usporedive rizike u broju dostatnom za statističku obradu koja će, između ostalog, rezultirati brojčanim podacima o broju zahtjeva za naknadu štete tijekom navedenog razdoblja, broju pojedinačnih rizika osiguranih u svakoj godini rizika tijekom promatranog razdoblja, ukupno plaćenim iznosima ili dospjelim obvezama koje se odnose na zahtjeve za naknadu štete podnesene tijekom tog razdoblja te ukupnom iznosu kapitala za svaku godinu rizika tijekom promatranog razdoblja;

b) uključuju detaljan prikaz raspoložive statistike, kako je to aktuarski primjereno;

c) ne uključuju elemente za nepredviđene izdatke, prihode iz rezervacija, administrativne ili tržišne troškove ili fiskalne ili parafiskalne doprinose, prihode od ulaganja niti očekivanu dobit.

(2) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom da zbirni podaci, tablice ili rezultati studije:

- a) ne imenuju osiguratelje ili bilo koju osiguranu stranu;
- b) pri prikupljanju i distribuciji sadrže izjavu da su neobvezujući;
- c) ne sadrže i ne navode bruto premiju osiguranja;
- d) su dostupni pod primjerenim i nediskriminirajućim uvjetima svim osigurateljima koji zatraže njihov primjerak, uključujući i osiguratelje koji nisu aktivni na mjerodavnom tržištu u zemljopisnom ili proizvodnom smislu na koja se ti zbirni podaci, tablice ili rezultati studije odnose;
- e) su dostupni pod primjerenim i nediskriminirajućim uvjetima udrugama potrošača ili kupaca koje iz opravdanih razloga zahtijevaju pristup tim informacijama pod određenim i precizno navedenim uvjetima, osim kada bi njihovo otkrivanje bilo protivno razlozima javne sigurnosti.

(3) Bruto premija iz stavka 2. ovoga članka je cijena koja se zaračunava kupcu police osiguranja.

Zajedničko pokriće specifičnih kategorija rizika, tržišni udjel i trajanje skupnog izuzeća

Članak 6.

(1) Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 10. stavka 2. točke 5. Zakona temeljem ove Uredbe primjenjuje se i na sporazume sklopljene između dva ili više poduzetnika u sektoru osiguranja u svrhu osnivanja i djelovanja udruženja (pulova) osiguratelja ili osiguratelja i osiguratelja reosiguranja za zajedničko pokriće specifičnih kategorija rizika u obliku suosiguranja ili suosiguranja reosiguranja.

(2) Udruženjem suosiguratelja (pula) u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se udruženje koje osnivaju osiguratelji, uz iznimku ad hoc sporazuma o suosiguranju na tržištu pokrića štete, pri čemu određeni dio predmetnog rizika pokriva glavni osiguratelj

dok preostali dio rizika pokrivaju ostali osiguratelji koji se tada pozivaju za pokriće tog preostalog dijela, a koji su suglasni da u ime i za račun svih sudionika udruženja izdaju police osiguranja određene kategorije rizika, ili povjeravaju izdavanje i upravljanje policama osiguranja za određene kategorije rizika, u njihovo ime i za njihov račun, jednom od osiguratelja, zajedničkom brokeru ili zajedničkom tijelu osnovanom u tu svrhu.

(3) Udruženjem suosiguratelja reosiguranja u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se udruženje koje osnivaju osiguratelji, uz moguću pomoći jednog ili više reosiguratelja, uz iznimku ad hoc sporazuma o suosiguranju reosiguranja na tržištu pokrića štete, pri čemu određeni dio predmetnog rizika pokriva glavni osiguratelj dok preostali dio rizika pokrivaju ostali osiguratelji koji se tada pozivaju za pokriće tog preostalog dijela, u cilju uzajamnog reosiguranja svih svojih obveza ili dijela svojih obveza u odnosu na određenu kategoriju rizika, odnosno kako bi u određenim slučajevima u ime svih sudionika i za njihov račun prihvatili reosiguranje za istu kategoriju rizika.

(4) Skupno izuzeće za udruženja suosiguratelja ili udruženja suosiguratelja reosiguranja iz stavka 1. ovoga članka koja se osnivaju isključivo u svrhu pokrića novih rizika, primjenjivat će se u razdoblju od tri godine od dana kada je udruženje prvi put osnovano, neovisno o visini tržišnog udjela udruženja (pula).

(5) Skupno izuzeće za udruženja suosiguratelja ili udruženja suosiguratelja reosiguranja koja nisu obuhvaćene stavkom 4. ovoga članka primjenjuje se za sve vrijeme primjene ove Uredbe, pod uvjetom da zajednički tržišni udjel poduzetnika sudionika sporazuma nije

a) viši od 20% udjela na bilo kojem mjerodavnom tržištu, u slučaju udruženja suosiguratelja;

b) viši od 25% udjela na bilo kojem mjerodavnom tržištu, u slučaju udruženja suosiguratelja reosiguranja.

(6) U svrhu izračuna tržišnog udjela poduzetnika sudionika sporazuma na mjerodavnom tržištu u obzir se uzima:

a) tržišni udjel poduzetnika sudionika sporazuma unutar predmetnog udruženja;

b) tržišni udjel poduzetnika sudionika sporazuma unutar drugog udruženja na istom mjerodavnom tržištu na kojem djeluje i predmetno udruženje kojega je član poduzetnik sudionik sporazuma; i

c) tržišni udjel poduzetnika sudionika sporazuma izvan bilo kojeg udruženja na istom mjerodavnom tržištu na kojem djeluje predmetno udruženje.

(7) Ako ukupan tržišni udjel udruženja suosiguratelja iz stavka 5. točke a) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od 20%, a naknadno se poveća iznad tog iznosa, ne više od 25%, skupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela udruženja suosiguratelja iznad 20%.

(8) Ako ukupan tržišni udjel udruženja suosiguratelja iz stavka 5. točke a) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od 20%, ali se naknadno poveća na više od 25%, skupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je prvi put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela udruženja suosiguratelja iznad 25%.

(9) Izuzeće u smislu stavaka 7. i 8. ovoga članka ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

(10) Ako ukupan tržišni udjel udruženja suosiguratelja reosiguranja iz stavka 5. točke b) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od 25% ali se naknadno poveća iznad tog iznosa, ne više od 30%, skupno izuzeće nastavit će se primjenjivati tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela udruženja suosiguratelja reosiguranja iznad 25%.

(11) Ako ukupan tržišni udjel udruženja suosiguratelja reosiguranja iz stavka 5. točke b) ovoga članka u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od 25% ali se naknadno poveća na više od 30%, skupno izuzeće nastavit će se primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je prvi put povećan iznos ukupnog tržišnog udjela udruženja suosiguratelja reosiguranja iznad 30%.

(12) Izuzeće u smislu stavaka 10. i 11. ovoga članka ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

(13) Pod novim rizikom iz stavka 4. ovoga članka smatra se rizik koji prije nije postojao i čije se pokriće osiguranjem može ostvariti samo uz uvjet stvaranja potpuno novog proizvoda osiguranja, ili u iznimnim slučajevima, rizik čija su se obilježja, na temelju objektivne analize, toliko materijalno promijenila da nije moguće unaprijed znati koji opseg pokrića štete je potreban s obzirom na visinu rizika. Nadopuna ili zamjena za postojeći proizvod osiguranja ne smatra se novim rizikom u smislu odredaba ove Uredbe.

Izračun tržišnog udjela

Članak 7.

(1) Tržišni udjel udruženja suosiguratelja ili udruženja suosiguratelja reosiguranja iz članka 6. stavka 5. ove Uredbe izračunava se na temelju podataka o bruto prihodu od polica osiguranja. Ako podaci o bruto prihodu nisu dostupni, u svrhu određivanja tržišnog udjela sudionika sporazuma mogu se primijeniti procjene temeljene na drugim pouzdanim tržišnim podacima, uključujući vrijednost osiguranja pokrivenog policama osiguranja ili vrijednost osiguranog rizika.

(2) Tržišni udjel iz stavka 1. ovoga članka izračunava se na temelju podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja je prethodila sklapanju sporazuma.

Ostali uvjeti koji se moraju ispuniti

Članak 8.

Skupno izuzeće za udruženja suosiguratelja ili udruženja suosiguratelja reosiguranja iz članka 6. ove Uredbe primjenjuje se pod uvjetom:

a) da svaki sudionik sporazuma, u razumnom roku ima pravo istupa iz udruženja (pula), bez snošenja bilo kakvih sankcija;

b) da pravila udruženja, u cijelosti ili djelomično, ne obvezuju bilo kojeg člana udruženja da preko udruženja osigura ili reosigura bilo koju vrstu rizika koju pokriva udruženje;

c) da pravila udruženja, u cijelosti ili djelomično, ne ograničavaju bilo kojeg člana udruženja da izvan udruženja osigura ili reosigura bilo koju vrstu rizika koju pokriva udruženje;

d) da pravila udruženja ne ograničavaju aktivnosti udruženja ili njegovih članova u osiguranju ili reosiguranju rizika koji se nalaze na bilo kojem dijelu mjerodavnog tržišta;

e) da sporazum ne ograničava prodaju;

e) da sporazum ne dijeli tržišta odnosno kupce, te

f) da se članovi udruženja suosiguratelja reosiguranja ne dogovaraju o bruto premijama osiguranja koje zaračunavaju u direktnom osiguranju.

III. OGRANIČENJA ODNOSNO UVJETI KOJE SPORAZUMI NE SMIJU SADRŽAVATI

Članak 9.

Skupno izuzeće za sporazume o osiguranju iz članka 3. ove Uredbe neće se primjenjivati kada se sudionici sporazuma dogovore između sebe, nametnu drugim poduzetnicima ili obvežu druge poduzetnike da ne upotrebljavaju zbirne podatke ili tablice koje se razlikuju od zbirnih podataka ili tablica utvrđenih u smislu članka 3. stavka 1. točke a) ove Uredbe, ili da ne odstupaju od rezultata studije u smislu članka 3. stavka 1. točke b) ove Uredbe.

IV. UKIDANJE SKUPNOG IZUZEĆA

Uvjeti za ukidanje skupnog izuzeća

Članak 10.

(1) Agencija može po službenoj dužnosti, u smislu članka 10. stavka 4. Zakona, pokrenuti postupak ocjene pojedinog sporazuma o osiguranju, iako taj sporazum ispunjava uvjete za skupno izuzeće iz ove Uredbe, u slučaju kada učinci tog sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, za vrijeme njihova trajanja, kumulativno ne ispunjavaju uvjete za izuzeće iz članka 8. stavka 3. Zakona.

(2) Ako Agencija u postupku ocjene pojedinog sporazuma iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da sporazum ima učinke koji su u suprotnosti s uvjetima propisanim

člankom 8. stavkom 5. Zakona i ovom Uredbom, rješenjem će ukinuti skupno izuzeće za taj sporazum.

Teret dokaza o ispunjavanju uvjeta za skupno izuzeće sporazuma o osiguranju

Članak 11.

1) Za sporazume o osiguranju koji ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz ove Uredbe, u pravilu se predmnijeva da ispunjavaju uvjete iz članka 8. stavka 3. Zakona, osim u slučaju iz članka 10. ove Uredbe.

2) Iznimno, za sporazume o osiguranju koji ne ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz ove Uredbe, sudionici takvih sporazuma moraju sami procijeniti ispunjavaju li njihovi sporazumi, unatoč tome uvjete za izuzeće od opće zabrane sporazuma iz članka 8. stavka 3. Zakona.

3) Ako Agencija pokrene postupak utvrđivanja zabranjenog sporazuma iz stavka 2. ovoga članka, teret dokaza o ispunjenju uvjeta za izuzeće iz članka 8. stavka 3. Zakona u tom postupku snose poduzetnici sudionici tog sporazuma o osiguranju.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

1) Na sporazume o osiguranju koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ove Uredbe, a koji su ispunjavali uvjete za skupno izuzeće iz Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju ("Narodne novine" broj 54/2005) nastavlja se primjena te Uredbe do isteka trajanja tih sporazuma, a najkasnije do 30. lipnja 2012. godine.

2) Počevši od 1. srpnja 2012. sporazumi iz stavka 1. ovoga članka moraju biti u cijelosti usklađeni s odredbama ove Uredbe.

Članak 13.

Na dan stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju ("Narodne novine" broj 54/2005).

Stupanje na snagu

Članak 13.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednica
dipl. iur. Jadranka Kosor, v.r.

OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje Uredbe

Nacrt prijedloga Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju (u daljnjem tekstu: nacrt prijedloga Uredbe) donosi se na temelju članka 10. stavka 2. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/2009; u daljnjem tekstu: ZZTN).

Člankom 10. stavkom 2. točkom 5. ZZTN-a utvrđeno je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija) propisati uvjete za skupna izuzeća određenih vrsta sporazuma od primjene članka 8. stavka 1. ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume, a među ostalima osobito za sporazume o osiguranju.

Nacrt prijedloga Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju predstavlja korak prema daljnjem unapređenju i modernizaciji Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju („Narodne novine“, broj 54/05). Naime, donošenjem novog Zakona propisana je obveza donošenja nove Uredbe koja će se uskladiti s novim Zakonom te napretkom u pravnoj stečevini EU.

Prijedlog Uredbe sadržajno je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije. Temelj za usklađivanje je članak 69. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske, sklopljen 29. listopada 2001. („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 14/2001; dalje: SSP).

Obveza Republike Hrvatske da svoje zakonodavstvo uskladi s pravnom stečevinom Europske unije (*acquis communautaire*) proizlazi iz članka 69. SSP. Ta je obveza nastala već potpisivanjem rečenog sporazuma. Područje tržišnog natjecanje izričito je navedeno kao jedno od prioriternih područja usklađivanja. Za područje tržišnog natjecanja, uz članak 69. SSP, značajne su odredbe članka 40., a naročito članka 70. SSP.

Obveza usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije podrazumijeva i usklađivanje sa njenim sekundarnim zakonodavstvom. Stoga je pri izradi ove Uredbe korištena slijedeća Uredba Komisije:

- Uredba Komisije (EU) broj 267/2010 od 24. ožujka 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije sporazuma, odluke i usklađena djelovanja u sektoru osiguranja (OJ L 083 od 30. 3. 2010), koja je stupila na snagu 1. travnja 2010.¹

¹ Tekst citirane Uredbe Komisije (EU) dostavljaju se u izvorniku na engleskom jeziku i u neslužbenom prijevodu na hrvatski jezik koje je izradilo Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, kao Dodatak II.

Nacrt prijedloga Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju usklađen je u cijelosti sa Uredbom Komisije (EU) broj 267/2010 od 24. ožujka 2010. Tom uredbom mijenjaju se izuzeća za dvije od četiri kategorije sporazuma navedenih u prethodnoj Uredbi Komisije broj 358/2003 od 27. veljače 2003. o primjeni članka 81 (3) Ugovora na određene kategorije sporazuma, odluka i usklađena djelovanja u sektoru osiguranja i sada važećoj Uredbi o skupnom izuzeću u RH i to za zajedničke zbirne podatke, tablice i studije i za zajedničko pokriće određenih vrsta rizika (udruženja ili pulovi).

Iako su dosadašnjom Uredbom u EU bili obuhvaćeni i zajednički standardni uvjeti polica osiguranja i testiranje i odobravanje sigurnosnih uređaja, Europska Komisija je temeljem provedene revizije zaključila da suradnja o standardnim uvjetima polica osiguranja nije specifična za sektor osiguranja već je prisutna i u mnogim drugim sektorima, primjerice u bankarskom sektoru, koji ne uživaju pogodnosti ove uredbe. Stoga je zaključak Eurospke Komisije da bi njihovo uključivanje u pravni institut koji osigurava skupno izuzeće moglo za posljedicu imati neopravdanu diskriminaciju u odnosu na druge sektore koji ne mogu ostvariti pogodnosti iz ove Uredbe.

Stoga i ovaj nacrt prijedloga Uredbe sadrži istovjetna rješenja.

Značajna novost u nacrtu prijedloga Uredbe u odnosu na važeću Uredbu je ukidanje dosadašnje mogućnosti korištenja instituta pojedinačnog izuzeća sporazuma, pa tekst nove Uredbe ne sadrži odredbe o pojedinačnom izuzeću i obvezi prijave za sudionike sporazuma iz članaka 14. i 15. važeće Uredbe.

Naime, institut pojedinačnih izuzeća sporazuma u EU ukinut je još 1.svibnja 2004. i to Uredbom Vijeća br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju utvrđenim u člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (sadašnji članci 101. i 102 UFEU). Razlog ukidanja instituta pojedinačnog izuzeća sporazuma u EU je stajalište da Europska komisija odnosno tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica EU trebaju djelovati *ex post*, a ne *ex ante*, kako bi se izbjegli dugi administrativni postupci i kako bi se mogli usredotočiti na rad u najsloženijim predmetima.

Nacrtom prijedloga Uredbe u članku 12. propisano je prijelazno razdoblje za usklađivanje već sklopljenih ugovora s odredbama nacрта prijedloga Uredbe do 30. lipnja 2012. kako bi se zaštitila stečena prava poduzetnika koji su sklopili ugovore temeljem sada važeće Uredbe.

Donošenjem ove Uredbe, bit će ispunjena u cijelosti obveza Vlade RH za propisivanjem uvjeta za skupna izuzeća vertikalnih sporazuma iz članka 10. stavka 2. točke 5. ZZTN-a.

Obrazloženje odredbi prijedloga Uredbe

Člankom 1. nacрта prijedloga Uredbe, koji je sadržan u Općim odredbama, utvrđen je predmet nacрта prijedloga Uredbe, a to su uvjeti koje sporazumi o osiguranju moraju ispunjavati te ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazume ne smiju sadržavati kako bi bili

skupno izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a. Definicije pojmova iz ZZTN-a i nacrtu prijedloga Uredbe dani su u članku 2.

Člankom 3. nacrtu prijedloga Uredbe utvrđeno je da se skupna izuzeća primjenjuju na sporazume sklopljene između dva ili više neovisnih poduzetnika u sektoru osiguranja kojima se uređuje zajednička izrada i prikupljanje podataka i izrada tablica smrtnosti te zajedničko provođenje studija o vjerojatnom učinku vanjskih okolnosti na koje sudionici sporazuma ne mogu utjecati.

Vrste sporazuma o osiguranju na koje se ne primjenjuje skupno izuzeće utvrđene su člankom 4. nacrtu prijedloga Uredbe, kojim je uređeno da se skupno izuzeće ne primjenjuje na sporazume o osiguranju koji nisu usklađeni s Uredbom, te na sporazume o osiguranju na koje se isključivo primjenjuju neki drugi propisi o skupnom izuzeću.

Glavom II nacrtu prijedloga Uredbe utvrđeni su uvjeti koje sporazum mora sadržavati i ostali uvjeti koji se moraju ispuniti.

Člankom 5. pod nazivom „Zbirni podaci, tablice i studije“ u stavku 1. utvrđeni su uvjeti pod kojima se primjenjuje skupno izuzeće za zbirne podatke i/ili tablice, a u stavku 2. utvrđeni su uvjeti pod kojima se skupno izuzeće primjenjuje na zbirne podatke, tablice ili rezultate studija.

Člankom 6. utvrđena je primjena skupnog izuzeća na sporazume o osiguranju sklopljene između dva ili više poduzetnika u sektoru osiguranja u svrhu osnivanja i djelovanja udruženja (pulovala) osiguratelja ili osiguratelja i osiguratelja reosiguranja za zajedničko pokriće specifičnih kategorija rizika u obliku suosiguranja ili suosiguranja osiguranja. Definicije udruženja suosiguratelja i udruženja suosiguratelja reosiguranja dani su u stavcima 2. i 3. članka 6. Budući da je skupno izuzeće za udruženja suosiguratelja i udruženja suosiguratelja reosiguranja vezano za tržišne udjele tih udruženja, stavcima 4. do 12. propisani su pragovi tržišnih udjela koje udruženja mogu imati kako bi bili izuzeti temeljem odredbi nacrtu prijedloga Uredbe.

Izračun tržišnog udjela udruženja suosiguratelja i udruženja suosiguratelja reosiguranja utvrđen je člankom 7. nacrtu prijedloga Uredbe, a članak 8. utvrđuje ostale uvjete koji se moraju ispuniti kako bi se primjenilo skupno izuzeće na udruženja suosiguratelja i udruženja suosiguratelja reosiguranja, kao što su pravo istupa iz udruženja, mogućnost osiguranja ili reosiguranja izvan udruženja, da sporazum ne ograničava proizvodnju ili da ne dijeli kupce i sl.

Člankom 9. nacrtu prijedloga Uredbe koji se nalazi u Glavi III. utvrđeni su ograničenja ili uvjeti koje sporazumi o osiguranju ne smiju sadržavati.

Glava IV. nacrtu prijedloga Uredbe koja nosi naziv Ukidanje skupnog izuzeća, u članku 10. uređuje ovlast Agencije, da po službenoj dužnosti pokrene postupak ocjene pojedinog sporazuma o osiguranju, iako taj sporazum ispunjava uvjete za skupno izuzeće iz ovog nacrtu prijedloga Uredbe, u slučaju kada učinci tog sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, ne

ispunjavaju kumulativno, za vrijeme njihova trajanja, uvjete za izuzeće iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a. Stavkom 2. uređeno je da će Agencija u tom slučaju rješenjem ukinuti primjenu skupnog izuzeća za taj sporazum.

Člankom 11. stavkom 1. nacrtu prijedloga Uredbe pod nazivom Teret dokaza o ispunjavanju uvjeta za izuzeće utvrđeno je da se za sporazume o osiguranju koji ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće temeljem ovog nacrtu prijedloga Uredbe predmnijeva da ispunjavaju uvjete iz članka 8. stavka 3. Zakona, osim u slučaju iz članka 10. nacrtu prijedloga Uredbe. Iznimno, u stavku 2. članka 11. utvrđeno je da sudionici sporazuma koji ne zadovoljavaju uvjete iz nacrtu prijedloga Uredbe sami moraju procijeniti ispunjavaju li, unatoč tome njihovi sporazumi uvjete iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a, budući da je, kako je već prethodno detaljnije pojašnjeno, ukinut institut pojedinačnog izuzeća sporazuma. U slučaju pokretanja postupka utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma, teret dokaza o postojanju uvjeta za izuzeće, snose poduzetnici sudionici sporazuma.

U prijelaznim i završnim odredbama koje čine Glavu V, u stavku 1. članka 12. uređeno je da se na sporazume o osiguranju koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ove Uredbe, a koji su ispunjavali uvjete za skupno izuzeće iz Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o osiguranju ("Narodne novine" broj 54/2005) nastavlja primjena važeće Uredbe do isteka trajanja tih sporazuma, a najkasnije do 30. lipnja 2012. godine. Počevši od 1. srpnja 2012. svi sporazumi iz stavka 2. članka 11. nacrtu prijedloga Uredbe moraju biti u cijelosti usklađeni s odredbama ove Uredbe.

Člankom 13. nacrtu prijedloga Uredbe propisano je da danom stupanja na snagu ovog nacrtu prijedloga Uredbe prestaje važiti Uredba o skupnom izuzeću o osiguranju ("Narodne novine" broj 54/2005), dok je člankom 14. propisano da ovaj nacrt prijedloga Uredbe stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".